Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

638/A

A xxix. Bai

DEBACQ LIBRARY

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

LOUIS DEBACQ
Pharmacien de 1re Classe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Dr. Bréchel
42550

PETRI BAYRI TAVRINENSIS DE MEDENDIS HVMANI corporis malis ENCHIRIDION,

Quod uulgò VENI MECVM *uocant, nunquàm antea in lucem editum.*

Cum Cæs. Maiest. gratia & priuilegio.

BASILEAE,

APVD PETRVM PERNAM.

M. D. LXI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

ILLVSTRISSIMO
PRINCIPI, IO. RODOL-
FO STOER, ANTISTI-
TI MVRBACENSI ET
LVDRENSI, MVSARVM
ALVMNO ET MECOE-
NATI, THEOD. ZVING-
GER BASIL. PHILOSO-
PHVS ET MEDICVS
OBSEQVII ET OBSER-
VANTIAE ERGO
D. D. D.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI, ET PRINcipi optimo, Io. Rodolfo Stoer, Abbati Murbacensi & Ludrensi, Theodorus Zuingger Bas. Philos. & Medicus. S. P. D.

TRADVNT historiæ, Aegyptiorũ reges, grauitatis & maiestatis tuẽdæ gratia, rarò nec nisi personatos in publicũ prodire consueuisse, nunc pardi, nunc leonis spolio formidolosos. Mihi verò, Ioan. Rodolfe Antistes clarissime, qui C. T. adire, meiq́; officij debitas rationes exponere conor, illud idem faciendum esset, si aut dignitas nostra ita conseruari posset, aut humanitas tua, quam cum summa eruditione iũctam doctissimus vir Philippus Becchius, tuæ valetudinis custos, & Ioannes Oporinus auunculus noster, admirari & prædicare non desinunt, hoc admitteret. Verùm cum Dijs immortalibus nefas sit vacuis manibus supplicare, amoris & beneuolentiæ ergô mitto ad te Medi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

cinam Petri Bayri Taurinensis, qui Caroli II. Sabaudiæ ducis, patrũ nostrorum memoria, archiatrus fuit, vir ingenio summus, experientia admirandus, & tam prȩclarè de Repub. literaria meritus, vt cum antiquis non modò Arabibus, sed etiam Græcis conferri possit. Cuius quidem rationem, si placet audi. Plato in sophista Medicinam & Philosophiam συζύγους δυνάμεις esse vult, nimirũ καθαιρετικὴν vtranq;: quòd illa quidem corpus, hæc verò animum expiet, & ab omni labe purget. Animus profectò incõparabili prȩrogatiua corpore potior est, excelsior atq; diuinior, ita tamen corpori connexus, vt nihil absq; illius ministerio agere, aut imperare queat. Proinde, quod sapiẽtes monẽt, non tantùm animi cura est habenda: sed id multo magis studendum, vt sit mens sana in corpore sano. Quem quidem nodum verè Herculeũ illi expresserunt, qui bonum medicum, optimum quoq; philosophum esse oportere iudicarunt. Nam quemadmodum animus corpori cõnectitur, ita quoq; Philosophia & Medicina mutuas operas

præstant,

præstant, vt hanc quidem totam φιλοσοφίαν πρακτικὴν τῶν καθ' ἕκαστα ἀνθρωπίνων σωμάτων, illam verò aliqua sui parte θεωρίαν ἰατρικὴν appellare meritò possis. Philosophiæ tractatio alterius est loci ac temporis: de Medicina nunc agamus, quam χρηματιστικήν τινα Plato nominat, quẽadmodum & σοφιστικὴν, personarum culpa potius, quàm professionis vitio. Vt enim humano generi diuinitus data est, sanitatis conseruandæ & reparandæ gratia, ita quoq; auaros homines magna lucri spe accẽdit, qua occæcati, ad omne vetitum nefas pręcipites feruntur. Viri certè ingenui est καὶ ὄντως Philosophi, officij sui rationẽ diligentem habere, omnia ad ciuium salutem referre, nec honores, nec opes aliquas inde sperare, sed si à grata ciuitate offerantur, ea modestia & hilaritate excipere, vt virtutis causa munera, non propter munera virtutem dilexisse videatur. Verumenimuerò vt in Philosophia olim, sic etiam in medica facultate, ambitio & habendi scelerata cupido, vt ille ait, multos sophistas δοξοσόφους καὶ χρυσοδόξους Trallianos, Thessalios asi-

nos inuexit, qui non modò pulcherrimarum artium fines inuerterũt & corruperũt, ſed etiam præcepta miſerè conſpurcarunt & deprauarunt. Tres enim fuerunt apud veteres Medicorum ſectæ. Empirici ſola experientia, Methodici experientia & cõmuni maleq; ſuffulta ratione nitebantur: Dogmatici rationis præcepta ſecuti, experientia & vſu rerum magiſtro eadem confirmabant. Empiricos quidem veluti miniſtros, & vt ita loquar anteambulones ſuos, Dogmatici ferre poſſunt, cùm vel ipſe Galenus cõſulat, vt qui Dogmatici eſſe nequeunt, ſaltem boni Empirici euadant: Methodici verò vt arrogantiſsimi, ita quoq; ſtupidiſsimi, ὡς καθ' ἕξιν ἀγνοοῦντες, meritò à doctis omnibus exagitãtur. Illos ſua ętate Galenus pro virili impugnauit & expugnauit: noſtro verò ſeculo vſq; adeo peſsimũ hoc genus hominum inualuit, vt limitibus ſuis non cõtenti, ipſam Medicinę arcẽ inuadere non vereãtur, dum inuſitatis quibuſdam & portẽtoſis nominibus ſuam illam ματαιολογίαν adumbrant, & chymicis artibus freti in profundũ ignorantię

chaos

chaos incautos adoleſcẽtes precipites agũt. Veritatis equidẽ lumẽ tam ſplendidũ & illuſtre eſt, vt nullis ſophiſtarũ tenebris offuſcari, nedũ aboleri poſsit: neq; cũ illis, qui ratione carẽt, rationib. eſt agendũ. οὐ γὰρ λόγου δέονται, ἀλλ' αἰσθήσεως: ἢ κολάσεως. Illud potius ſedulò conandũ, vt quantũ in confutandis horũ ineptijs temporis impenderemus, illud in meliores vſus cõuertamus, Ariſtotelis exemplo, qui ſaluberrimis philoſophiæ præceptis animos auditorum imbuere, & docere maluit, quàm cum Platone præceptore contra pertinaces ſui tẽporis ſphingas depugnare. Etſi enim expiatio initijs prior eſt, nec agrum niſi purgatum prius ſerere liceat, hîc tamen in tam præclara & illuſtri facultate, aut nulla expiatione opus eſt, aut ſi quis eò dementiæ venerit, vt præſtigijs Methodicorum acquieſcat, cùm rationis metas exceſſerit, & iam capite quodammodo diminutus ſit, dignus cenſeri amplius non debet, cui humaniores artes à quoquam communicentur. ὁ γὰρ λύκος τρίχα, ἀλλ' οὐ νόον ἀλλάττει. Quo magis Bayrus noſter laudari debet, qui

Methodicorũ nænias & figmenta contemnẽs, rationem Dogmaticorũ cum Empiricorum experientia coniungere tẽtauit: maiore conatu an ſucceſſu neſcio. Nam quãtum ad methodum pertinet, eſſentiam & naturam morborum quorumlibet, cauſas, ſigna, differẽtias, prognoſtica, breuiter & ſuccinctè, prout neceſsitas exigere videbatur, proponit, vniuerſales morbos, quos febres vocãt, tractat: particulares ſumma diligentia exequitur, non eos tantùm, qui ad medicum phyſicum ſpectãt, ſed etiam qui Chirurgi proprij eſſe ab imperitis iudicantur. Videbat enim vir ingenioſiſsimus, Medicinã vnam eſſe, & apud veteres non modò Græcos, ſed etiam Arabas, eoſdem fuiſſe & phyſicos & chirurgos & pharmacopœos: ignauia deinde hominum atq; auaritia in varia veluti membra corpus hoc totũ fuiſſe diſſectum, vt alij medicamẽta corpori interius adminiſtrarent, eoſq; morbos, qui obtutum oculorum effugiũt, curarent, alij externa mala tractarent: φαρμακευτικὴν verò à Medicina omnino ſeparatam, & ad eos homines translatã eſſe, qui

qui opera ſua diligēti dignitatem medici leuiter tueri, negligētia verò & imperitia plurimùm obſcurare poſſunt. Itaq; quātum pręſens tractatio permittebat, methodicè, hoc eſt diligenti breuitate, & mira perſpicuitate omne morborū genus perſecutus eſt, eo ordine, quem tēpora illa, quæ diſtinctionibus & tractatibus ad nauſeam vſq; redundabant, dictare videbantur. In curatione prolixior eſt, & multis in locis doctum & attentum lectorem deſiderat: cùm eadem fermè ratione medicamentorum ſyluam congeſſerit, qua etiam Dioſcorides Anazarbæus. Nam eiuſdē morbi varia & ſæpenumero quoq; contraria inter ſe medicamenta deſcribit, propter cauſarum à quibus pendet diuerſitatem, quæ cùm non niſi à perito medico, & in præceptis generalibus optimè verſato cognoſci poſsit, tātum abeſt, vt vel Bayrum hunc noſtrum, vel Dioſcoridem reprehendere quis debeat, vt hoc ipſo nomine meritò à nobis ſint laudandi, quòd doctis potius quàm imperitis ſcribere voluerint. hoc idem à Peripateticorum principe fa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

ctitatum esse videmus, qui artificiosa κρύψει ignauos à philosophiæ studio deterrere, ingenuos & generosos proposita rei difficultate & pulchritudine magis excitare voluit & animare. Quapropter si quis Bayrũ vel accusare vel suggillare conabitur, & Dioscoridem & Aristotelem, ipsum quoq;, si placet, Galenum reprehendat necesse est, quorum vestigia secutus, Enchiridion hoc medicum, quod lingua sua VENI MECVM vocat, publicę vtilitatis gratia conscripsit, vt ex hoc veluti promptuario ad omnes morbos syluam remediorũ ἐν ἀσκέπτῳ χρόνῳ habere possemus. Barbarus est fateor: sed barbarè loquẽs melius intelligetur, quàm si Latinè balbutire cogeretur, ab iis præsertim, qui Sauonarolam, Montagnanam, Gatinariã, & reliquos eiusdẽ farinę scriptores, legere sine stomacho possunt. Hanc igitur Bayri Medicinã, antehac typis nuspiam editam, & à nobis multis in locis castigatam, ad te mitto, Io. Rodolfe princeps illustrissime, non illius cõmendandi gratia, qui commendatione non eget, sed mei erga te amoris test

ris testificãdi causa. Quem quidem etsi cõmodiùs & euidentiùs nostris tabulis, quas iampridem Patauij in Aristotelis Logicen, Rhetoricen, Ethicen, Physicen confecimus, atq; ijs etiãnum quas in Galenum meditamur, ostendere poteramus: tamen quod in bello periti imperatores facere solent, prima incursio tyronibus committi debuit, subsidium veteranis. Fac ergo, vt quàm amicè & alacriter tibi ista mittimus, tã tu quoq; pro tua erga studiosos omnes humanitate benignè hæc excipias, & quod vnicè optamus, Bayrum hunc nostrum in præclara illa tua bibliotheca, quam Attali & Ptolemæi exemplo magnis sumptibus, maiore posteritatis cõmodo, maxima tui nominis gloria extruis, locum aliquẽ obtinere sinas, nosq; inter clientes tuos recipere digneris.

Vale Basileę IIII. Non. Iulij.

M. D. LX.

T. C. A.

Theodorus Zuingger Bas. Philos. & Med.

INDEX TOTIVS OPERIS, QVI DIuiditur in uigintiquinq; Distinctiones.

Prima distinctio de ægritudinibus Capitis.
Secunda de ægritudinibus Neruorum.
Tertia de ægritudinibus Oculorum.
Quarta de ægritudinibus Aurium.
Quinta de ægritudinibus Narium.
Sexta de ægritudinibus Oris.
Septima de ægritudinibus Faciei.
Octaua de ægritudinibus Vuulæ, gutturis & adiacentium.
Nona de ęgritudinibus Pectoris & Pulmonis.
Decima de ægritudinib. Cordis & mámillarũ.
Vndecima de ægritudinibus Stomachi.
Duodecima de ęgritudinib. Hepatis & splenis.
Decimatertia de ęgritudinibus Intestinorum.
Decimaquarta de ægritudinib. Renũ & vesicę.
Decimaquinta de Passionibus mulierum.
Decimasexta de passionibus Virgæ & testiculorum.
Decimaseptima de ægritudinibus Ani.
Decima octaua de Venenis & venenosis.
Decimonona de ægritudinibus Iuncturarum & musculorum.
Vigesima de Febribus,
Vigesimaprima de Apostematibus.
Vigesima secunda de Vulneribus.
Vigesimatertia de Dislocationibus.
Vigesimaquarta de Vlceribus.
Vigesimaquinta de ęgritudinibus Cutis & extremitatum, cum quibusdam fragmentis ad sciendum vtilibus.

Prima

Prima diſtinctio diuiditur in quinque Tractatus.

Tractatus primus eſt, de ægritudinibus Capillorum & cutis Capitis: & diuiditur in quatuordecim capita.

De caſu Capillorum, alopecia, & thiria, de illorumque differentia ac curatione Cap. I.

De curatione caſus Capillorum Cap. II.

De cura Alopecie & thiriæ Cap. III.

De colorandis Capillis ac denigrandis Cap. IIII.

De his, quæ Capillos dealbant Cap. V.

De his, quæ flauos faciunt Capillos Cap. VI.

De his, quæ curant ſciſſuras Capillorum Cap. VII.

De his, quæ faciunt cadere Pilos Cap. VIII.

De his, quæ curant cōbuſtionem Pſilothri Cap. IX.

De ægritudinibus, quæ accidunt in cute Capitis, & primò de furfuribus Cap. X.

De Pſydracijs Cap. XI.

De Achoribus & fauis Cap. XII.

De cura Cruſtarum, quæ eueniunt in capite puerorum Cap. XIII.

De Pediculis & lendinibus interficiendis Ca. XIIII.

Tractatus ſecundus eſt, de ægritudinibus Capitis, quæ ſunt ſpecies Sodæ, diuiſus in quinque capita.

De curatione doloris Capitis in uniuerſali Cap. I.

De cura Sodæ calidæ Cap. II.

De cura Sodæ frigidæ Cap. III.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

De cura Hemicraneæ calidæ Cap.IIII.
De cura Hemicraneæ frigidæ Cap.V.
Tractatus tertius de apostematibus Capitis, & eius solutione, diuisus in tria cap.
De Phrenitide, seu phrenesi Cap.I.
De Lethargo, seu lethargia Cap.II.
De apostematibus Capitis, quæ fiunt extra craneum, ex percußione aut uulnere, ex quibus causatur soda Cap.III.
Tractatus quartus de ægritudinibus Capitis & nocumentis eius in operationibus sensus & motus, diuisus in quinq; capita.
De Subeth & somno profundo Cap.I.
De Sahara & uigilia superflua Cap.II.
De defectu Memoriæ & aliorum sensuum Cap.III.
De his, quæ ab Ebrietate præseruant, quæ inebriant, & quæ curent Cap.IIII.
De Melancholia & mania Cap.V.
Tractatus quintus de ægritudinibus Cerebri in operationibus motus, diuisus in quatuor capita.
De Vertigine & scotomia Cap.I.
De Incubo Cap.II.
De Epilepsia Cap.III.
De Apoplexia Cap.IIII.
Distinctio secunda de ægritudinibus Neruorum vnicum habens tractatum, diuisum in sex capita.
De Paralysi Cap.I.

De tort

De tortura Oris Cap. II.
De Spasmo Cap. III.
De Saltuosa membrorum indispositione Cap. IIII.
De Tremore Cap. V.
De Stupore. Cap. VI.
Distinctio tertia de ægritudinibus Oculorum diuisa in quatuor tractatus.
Primus tractatus, qui est de cõseruatione Oculorum, vnicum habet cap.
Tractatus secundus de ægritudinibus tunicarum Oculi, diuisus in decem cap.
De Opthalmia Cap. I.
De ungula Oculi Cap. II.
De albuginibus, nebulis, panno, tela, maculis, & caligine Oculorum Cap. III.
De ulceribus Oculorum Cap. IIII.
De Hypopijs Cap. V.
De Peliomatibus & sanguine mortuo Cap. VI.
De Pterygijs uel sebel Cap. VII.
De his, quæ Oculos glaucos mulierum, faciunt nigros Cap. VIII.
De Alinthisar, seu egressu uuæ, & dilatatione pupillæ Cap. IX.
De constrictione Pupillæ Cap. X.
Tractatus tertius de ægritudinibus Palpebrarum & superciliorum, diuisus in duodecim capita.
De inuersatione & craßitie Palpebrarum Cap. I.
De pruritu Palpebrarum Cap. II.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

De Ordeolo Cap. III.
De pediculis Palpebrarum Cap. IIII.
De chronica rubedine Palpebrarum, cum scabie, dolore, lacrymis, & inflammatione experimentum singulare Cap. V.
De cura fluxus lacrymarum Oculorum Cap. VI.
De antiqua inflatione Palpebrarum Cap. VII.
De casu pilorum Palpebrarum Cap. VIII.
De pilis distortis Palpebrarum dirigendis Cap. IX.
De rectificatione superciliorum difformiter Pilosorum Cap. X.
De casu Pilorum superciliorum curando Cap. XI.
De gesse Palpebrarum Cap. XII.

Tractatus quartus, de Visus debilitate, suffusionibus, cataractis, imaginibus, algarab, & nyctilope, diuisus in quatuor cap.

De debilitate Visus, descensu aquæ in oculum, suffusionibus, & cataractis Cap. I.
De Imaginibus, quæ ante oculos apparent Cap. II.
De Nyctilope Cap. III.
De Algarab, seu fistula lacrymali Cap. IIII.

Distinctio quarta, de ægritudinibus Aurium, diuisa in decem capita.

De dolore Auris Cap. I.
De Auribus dolorosis saniem manantibus Cap. II.
De his, quæ sordes ab Auribus extrahunt Cap. III.
De Sonitu, tinnitu, & sibilo Cap. IIII.
De extractione aquæ cadentis in Aurem Cap. V.
De extractione uermium ab Auribus Cap. VI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

De curandis Aurium tuberositatibus Cap.VII.
De Surditate Cap.VIII.
De Scrophulis Cap.IX.
De Sugillis Cap.X.
Distinctio quinta de ægritudinibus Narium, diuisa in octo capita.
De fœtore Narium Cap.I.
De nocumento Olfactus Cap.II.
De polypo, ozæna, & hæmorrhoidibus Narium Cap.III.
De Coryza Cap.IIII.
De phlegmonibus internis Narium Cap.V.
De ulceribus Narium Cap.VI.
De fluxu sanguimis Narium Cap.VII.
De modo extrahendi sanguinem à Naribus. Cap.VIII.
Distinctio sexta de ægritudinibus Oris, diuisa in duos tractatus.
Tractatus primus, est de ægritudinibus Oris, labiorum, & linguæ: & diuiditur in septem capita.
De fœtore Oris Cap.I
De alcola, & ulceribus Oris Cap.II.
De scissuris Labiorum Cap.III.
De exitu sanguimis à partibus Oris Cap.IIII.
De apostematibus Linguæ Cap.V.
De mollificatione Linguæ Cap.VI.
De ulceribus, scissuris, & inflammationibus Linguæ Cap.VII.

†

Tractatus ſecundus de ægritudinibus Dentium & gingiuarum, diuiſus in nouem cap.

De dolore Dentium Cap. I.
De his, quæ facilitant ortum Dentium Cap. II.
De his, quæ Dentes commotos confirmant Cap. III.
De Dentibus corroſis & uermibus in eis Cap. IIII.
De ſtupore Dentium & congelatione Cap. V.
De albificandis Dentibus Cap. VI.
De modo extrahendi Dentes ſine ferro & ſine dolore Cap. VII.
De Gingiuis corroſis Cap. VIII.
De Gingiuis ſuperincarnatis & tumidis Cap. IX.

Diſtinctio ſeptima de ęgritudinibus Faciei, diuiſa in nouem capita.

De Morphea, lentiginibus, pano, & alijs maculis faciei Cap. I.
De his, quæ Faciem faciunt rubeam Cap. II.
De his, quæ Faciem dealbant Cap. III.
De iuncis Faciei Cap. IIII.
De ſycodeis Faciei Cap. V.
De his, quæ rugas Faciei diſtendunt Cap. VI.
De tumore Faciei ſine phlegmone Cap. VII.
De contuſione Faciei, & de ueſtigijs ab ea factis remouendis Cap. VIII.
De remouendis pilis à Facie Cap. IX.

Diſtinctio octaua de ægritudinibus Vuulæ, duarum amygdalarum, gutturis, vocis, & adiacentium, diuiſa in ſeptem capita.

De ægritudinibus Vuulæ & duarum amygdalarum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

rum Cap. I.
De Squinantia, seu de angina Cap. II.
De Strangulatione Cap. III.
De his, qui stertunt, & de nocte dormiendo loquuntur Cap. IIII.
De extrahendis spinis & alijs Gutturi infixis Cap. V.
De bocio Gulæ Cap. VI.
De nocumentis Vocis Cap. VII.

Distinctio nona de ægritudinibus Pectoris & pulmonis, diuisa in duos tractatus.

Primus tractatus est de catarrho, vulneribus, & vlceribus Pectoris & pulmonis, sputo sanguinis, asthmate, & dolore non fixo circa pectus, diuisus in quatuor capita.

De Catarrho Cap. I.
De uulneribus & ulceribus Pectoris & pulmonis, & exitu sanguinis ab ore per sputum, uel aliter. Cap. II.
De Catarrho frigido, asthmate, tussi, & similibus. Cap. III.
De dolore non fixo circa Pectus Cap. IIII.

Tractatus secundus de apostematibus Pectoris & pulmonis, & de his, quæ ea sequuntur, diuisus in quatuor capita.

De Pleuritide Cap. I.
De Peripneumonia Cap. II.
De Empyemate Cap. III.
De Phthisi Cap. IIII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Distinctio decima de passionibus Cordis & mammillarum diuisa in octo cap.

De medicinis Cordis, quæ calidæ, quæ frigidæ, & quæ in complexione ac temperamento sunt æquales. Cap. I.
De his, quæ conferunt in cardiaca & tremore Cordis Cap. II.
De tumore Mammillarum Cap. III.
De coagulatione lactis Mammillarum Cap. IIII.
De his, quæ prohibent generationem lactis in Mammillis Cap. V.
De trahentibus lac ad Mammillas Cap. VI.
De his, quæ prohibent Mammillas augeri, & eas quæ sunt deformiter inclinatæ, rectificant Cap. VII.
De duritie, tumore, & ulceribus Mammillarum. Cap. VIII.

Distinctio vndecima de ægritudinibus Stomachi, diuisa in nouem capita.

De dolore Stomachi Cap. I.
De Eructatione Cap. II.
De Singultu Cap. III.
De Siti Cap. IIII.
De Prouocantibus appetitum Cap. V.
De his, quæ debilem Digestiuam confortant Cap. VI.
De apostemosa Stomachi dispositione Cap. VII.
De Vomitu & nausea Cap. VIII.
De contritione Stomachi propter conuersionem cibi in phlegma Cap. IX.

Distinctio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

Distinctio duodecima de ægritudinibus Hepatis & splenis, diuisa in duos tractatus.

Primus tractatus, est de medicinis Hepatis, apostematibus, duritiebus, doloribus hepatis & splenis, fluxu hepatico &c. diuisus in quinq; capita.

De medicinis Hepatis Cap. I.
Ostendit quales esse debeant medicinæ Hepatis. Cap. II.
De apostematibus Hepatis, *oppilationibus, & eius duritie* Cap. III.
De curatione fluxus Hepatici Cap. IIII.
De apostematibus, duritiebus, doloribus & oppilationibus Splenis Cap. V.

Tractatus secundus de Icteritia & hydropisi, diuisus in quatuor cap.

De Icteritia citrina & speciebus eius Cap. I.
De Icteritia nigra Cap. II.
De signis Hydropis, *& prognostico* Cap. III.
De curatione Hydropis Cap. IIII.

Distinctio decimatertia de ęgritudinibus Ventris & intestinorum, diuisa in vndecim capita.

De ruptura Siphac Cap. I.
De egreßione Vmbilici Cap. II.
De fluxu Ventris Cap. III.
De dysenteria & excoriatione Intestinorũ Cap. IIII.
De dolore Ani, *tenesmo, solutione uentris, & punctura* Cap. V.

De exitu intestini recti per Anum Cap. VI.
De torsionibus Ventris Cap. VII.
De his, quæ per exterius Ventrem leniunt, pro his, qui horrent medicinas per os Cap. VIII.
De Colica passione Cap. IX.
De Cholerica passione Cap. X.
De curatione Vermium Cap. XI.

Distinctio decimaquarta de ęgritudinibus Renum & vesicæ & vrinæ, diuisa in duos tractatus.

Primus tractatus est de passionibus Renum & vesicæ, diuisus in sex capita.

De apostematibus Renum Cap. I.
De his, quæ præseruant à lapide Renum & uesicæ. Cap. II.
De curatione lapidis Renum & uesicæ Cap. III.
De curatione lapidis Vesicæ & accidentium eius. Cap. IIII.
De lapide Vesicæ generato in pueris Cap. V.
De ulceribus Vesicæ & renum Cap. VI.

Tractatus secundus de passionibus Vrinæ, qui est diuisus in quatuor cap.

De retentione Vrinæ Cap. I.
De ardore Vrinæ Cap. II.
De Diabetica passione Cap. III.
De Mingente in lecto Cap. IIII.

Distinctio decimaquinta de affectibus Mulieribus, diuisa in tres tractatus.

Tract

Tractatus primus est de Conceptione & partu, & diuiditur in tredecim capita.

Ad cognoscendum, an culpa uiri an mulieris impediatur Conceptio Cap. I.
De his, quæ prohibent Conceptionem Cap. II.
De conferentibus ad Conceptionem & sterilitatem remouentibus Cap. III.
De signis Conceptionis Cap. IIII.
Ad cognoscendum, an Conceptus sit masculus an fœmina Cap. V.
De modo Generandi masculū uel fœmellam Cap. VI.
De his, quæ Conceptum fœtum ab aborsu præseruant Cap. VII.
De Partu Cap. VIII.
De his, quæ Partum facilitant Cap. IX.
De modo extrahendi Fœtum mortuū in utero Ca. X.
De extractione Secundinæ Cap. XI.
De his, quæ purgant matrices parturientiū Cap. XII.
De doloribus post Partum, febre, tumore uentris, malo colore post partum, & si in partu natura plagata fuerit Cap. XIII.

Tractatus secundus de Menstruis, diuisus in quatuor capita.

De Menstruis retentis post partum prouocandis Cap. I.
De prouocandis Menstruis retentis ex partu, uel absq; eo Cap. II.
De retinendis Menstruis superfluè fluētibus Cap. III.
De fluxu Menstruorum alborum, nigrorum, substan-

† 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

guineorum, uel subrubeorum, cum dolore, uel sine Cap.IIII.

Tractatus tertius de alijs ęgritudinibus Matricis, diuisus in vndecim cap.

De *suffocatione Matricis* Cap.I.
De *descensu Matricis sine exitu, & quando cum exitu* Cap. II.
De *doloribus Matricis* Cap.III.
De *apostematibus, duritiebus, tumoribus & inflationibus Matricis* Cap.IIII.
De *pruritu Vuluæ* Cap.V.
De *cancro Matricis* Cap.VI.
De *ulceribus Matricis* Cap.VII.
De *hydropisi Matricis* Cap.VIII.
De *hæmorrhoidibus Matricis* Cap.IX.
De *mala cōplexioue & uentositate Matricis* Cap.X.
De *his, quæ faciunt Mulierem corruptam apparere uirginem* Cap.XI.

Distinctio decimasexta de passionibus Virgæ & testiculorum, diuisa in duos tractatus.

Tractatus primus est de passionibus Virgæ, & diuiditur in quin q; cap.

De *his, quæ faciunt ad Virgæ erectionem* Cap.I.
De *Gonorrhœa* Cap. II.
De *Ligatis & maleficiatis* Cap.III.
De *apostematibus Virgæ* Cap.IIII.
De *ulceribus Virgæ* Cap.V.

Tractatus secundus de ægritudinibus Testiculorum, diuisus in duo capita.

De *apost*

De apostemate, duritie, ac tumore Testiculorũ Cap.I.
De pruritu Testiculorum Cap.II.
Distinctio decimaseptima de ægritudinibus Ani, de quibus non est dictum in decimatertia distinctione, diuisa in septem cap.
De his, quæ sedant dolorem Hæmorrhoidarũ Cap.I.
De modo prouocandi fluxum Hœmorrhoidarũ, *quando retinetur* Cap.II.
De modo restringendi fluxum Hæmorrhoidarum *superfluum* Cap.III.
De cura rhagadiarum Ani Cap.IIII.
De ficubus Ani *curandis* Cap.V.
De ulceribus Ani Cap.VI.
De modo inuersandi Anum Cap.VII.
Distinctio decimaoctaua de Venenis, diuisa in quinq; capita.
Quomodo cognoscatur, an Venenum *transiuit gibbum hepatis, aut sit adhuc in stomacho, uel intestinis* Cap.I.
De medicinis contra Venena *assumpta* Cap.II.
De morsu animalium Venenosorum Cap.III.
De modo præseruandi se à morsibus Venenosorum, *& effugandi ea* Cap.IIII.
De morsu Canis *rabidi* Cap.V.
Distinctio decimanona de passionibus Iuncturarum & musculorum, diuisa in duos tractatus.
Tractatus primus de passionibus Iuncturarũ, & diuiditur in quinq; capita.

De dolore Iuncturarum à materia calida uel mista Cap.I.
De dolore Iuncturarum à causa frigida uel mista Cap.II.
De curatione Sciaticæ Cap.III.
De duritie & nodositate Iuncturarum curanda Cap.IIII.
De impotentia curanda, quæ remanet post dolorem Iuncturarum Cap.V.

Tractatus secundus de ægritudinibus Musculorum & morbo Gallico, diuisus in duo capita.

De curandis doloribus Iuncturarum uniuersale. Cap. I.
De curatione doloris Musculorum in morbo Gallico Cap.II.
Distinctio vigesima de Febribus, diuisa in decem capita.
De tractatione uniuersali Febrium humorum Cap.I.
De Febribus ephemeris Cap.II.
De cura Febrium humoralium in uniuersali Cap.III.
De Febribus cholericis Cap.IIII.
De Febribus quotidianis Cap.V.
De Febre quartana Cap.VI.
De Febribus compositis Cap. VII.
De remouendo typum in Febribus Cap.VIII.
De medio prouocandi sudorem in Febribus Cap.IX.
De Febre hectica Cap.X.

Distinctio

Distinctio vigesimaprima de Apostematibus, diuisa in duos tractatus.

Tractatus primus, est de apostematibus tam calidis quàm frigidis, & exituris & duris, & diuiditur in septem capita.

De Apostematibus & exituris calidis Cap.I.
De medicamentis rumpentibus Exituras sine ferro Cap.II.
De his, quæ prohibent ne Apostema fiat exitura. Cap.III.
De Apostematibus frigidis, & primo de undimia, seu ædemate Cap.IIII.
De Apostematibus duris Cap.V.
De Scirrho & eius curatione Cap.VI.
De curatione Cancri Cap.VII.

Tractatus secundus de Apostematibus pestiferis & malignis, diuisus in tria capita.

De Bubonibus, althoim, & carbunculis pestiferis & malignis, aut qui sunt ex sui natura maligni. Cap.I.
De Panaricio maligno Cap.II.
De Carbunculo cum febre pestilentiali Cap.III.

Distinctio vigesimasecunda de Vulneribus recentibus, diuisa in duos tractatus.

Tractatus primus est de Vulneribus recentibus, puncturis, incisionibus neruorum, contusionibus, combustionibus & corpori infixis, diuisus in septem capita.

De curatione Vulnerum in uniuersali Cap.I.

De modo sistendi sanguinem à Vulnere, & de glutinandis uulneribus recentibus Cap.II.
De cura eorum, qui ab alto cadunt Cap.III.
De incisione & punctura Neruorum Cap.IIII.
De combustione facta ab Igne Cap.V.
De combustione ab Aqua calida facta Cap.VI.
De extrahendis Corpori affixis Cap.VII.
Secundus tractatus vnicum habet caput De empiricis Prognosticis.
Distinctio vigesimatertia de Dislocationibus, diuisa in octo capita.
De Dislocatione in uniuersali, & quid sit dislocatio, quid separatio, & quid elongatio Cap.I.
De signis communibus Dislocationis Cap.II.
De cura uniuersali Dislocationum Cap.III.
De dislocatione Mandibulæ Cap.IIII.
De dislocatione Humeri Cap.V.
De dislocatione Anchæ Cap.VI.
De Dislocatione Cubiti & manus Cap.VII.
De dislocationibus, quæ fiunt à natiuitate, uel ab adolescentia, uel quæ ab infirmitate sunt contractæ. Cap.VIII.
Distinctio vigesimaquarta de Vlceribus, diuisa in tredecim cap.
De canonibus generalibus circa Vlcera Cap.I.
De Vlceribus uirulentis Cap.II.
De Vlceribus sordidis Cap.III.
De Vlceribus cauernosis, profundis, & absconsis Cap.IIII.

De uerm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

De uermibus, qui in Vlceribus generantur Cap. V.
De generantibus carnem in Vlceribus Cap. VI.
De Vlceribus corrosiuis & fraudulentis Cap. VII.
De Vlceribus putridis & malis Cap. VIII.
De Vlceribus fraudulentis difficilibus ad consolidandum Cap. IX.
De curatione Fistularum Cap. X.
De his, quæ Ossa denudata, carne cooperiunt incarnando Cap. XI.
De his, quæ carnem in Vlceribus generant Cap. XII.
De corrodentibus carnem superfluam in Vlceribus Cap. XIII.

Distinctio vigesima quinta & vltima de ægritudinibus, quę accidunt in Cute, & in extremitatibus, cum quibusdam fragmētis ad sciendum utilibus, diuisa in duos tractatus.

Tractatus primus de ægritudinibus Cutis & extremarum partium, diuisus in nouemdecim capita.

De his, quæ delent uestigia Vlcerum Cap. I.
De Sanguine mortuo, lentiginibus magnis & pano Cap. II.
De Morphea & albaras nigra Cap. III.
De cura Morpheæ albæ & albaras albæ Cap. IIII.
De Saphati Cap. V.
De Impetigine Cap. VI.
De Scabie & pruritu Cap. VII.
De Poris & uerrucis Cap. VIII.
De Cornibus Cap. IX.

De his, quæ Graciles impinguant Cap. X.
De his, quæ Pingues attenuant Cap. XI.
De curatione Varicum Cap. XII.
De Itinerantibus Cap. XIII.
De modo præseruandi Itinerantem à frigore. Cap. XIIII.
De his, quæ Itinerantem à calore & eius nocumento præseruant Cap. XV.
De regimine Viatoris in mari Cap. XVI.
De cura Scissurarum, quæ fiunt à frigore in pedibus & manibus Cap. XVII.
De Panaricio Cap. XVIII.
De his, quæ scabras Vngues dimouent Cap. XIX.

Tractatus secundus, est de Vino & aqua & ptisana cum quibusdam fragmentis, & diuiditur in quinq; cap.

De Vino Cap. I.
De rectificatione Vini, clarificatione turbidi, & de modo faciendi acetum, & ex uino albo facere rubeum, & è cõuerso, & ex molli austerum Cap. III.
De Ptisana hordei Cap. IIII.
De quibusdam fragmentis ad sciendum utilibus. Cap. V.

IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESV CHRISTI.

CREATOR ſublimis, cuius gratia ſciẽtia omnis incrementum ſuſcipit & perfectionem, dignetur me in ſemitam rectam ſua pietate dirigere, mentemq; meam illuminare, vt quę in hoc opuſculo ad cõmunem humani generis vtilitatem facere inſtitui, ea perficere valeã. Videns enim laborioſum eſſe atq; difficile medico, ad actum practicum per diuerſas ciuitates & oppida proficiſcenti, copiam librorum continuè ſecum deferre (ſine quibus tamẽ eſſe non decet) viſum eſt mihi propterea vtile valde, ſummarium eorum, quæ ad actũ curatiuum ſunt neceſſaria facilè acquiſibilia, quæ à dignisſimis authoribus excerpſi, quæúe mihi nunc ſeni exiſtenti experta & approbata cognoui, ſub hoc breui cõpendio collecta redigere. Quod ob eius vtilitatem VENI MECVM appellare cõſtitui: ad laudẽ eius qui cũcta creauit: Qui ſit benedictus in ſecula ſeculorũ. Amẽ.

In nomine Domini miſericordis, incipit liber dictus VENI MECVM, de ægritudinibus à capite vſq; ad pedes in practica medicinæ, Petri de Bayro medici Taurinenſis, in XXV. diſtinctiões diuiſus. Prima diſtinctio eſt de ęgritudinibus capitis & diuiditur in quinq; tractatus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

TRACTATVS PRIMVS EST DE *Aegritudinibus, quæ accidunt capillis & cuti capitis, & diuiditur in cap. XIIII.*

Generalia requisita ad curationem casus capillorum, Alopeciæ, & Thiriæ, eorumq́; ab inuicem differentia. Cap. I.

IN curatione itaq; cuiuslibet prædictorum debet primò locus cum panno aspero fricari, propter duas causas. Prima, vt sciatur si facilis aut difficilis sit curationis: quoniam si locus fricatus citò rubet, est facilis curæ: si verò tardè, difficilioris est curæ, & in facili cum leuioribus est operandum: in difficiliori verò cum fortioribus. Alia causa est, vt cognoscatur à quo humore dependeat: nam si color cutis fricatæ tendat ad albedinẽ, dependet à phlegmate, quod debet purgari cum hieris magnis, & alijs phlegma purgantibus: si color fricatæ cutis sit citrinus, purgetur cholera: si niger, melancholia: si verò rubeus, phlebotometur. Differũt aũt ista tria abinuicem: quia casus capillorum, est casus pilorũ capitis tantúm. Alopecia est casus pilorum cuiusuis membrorũ, aut totius. In Thiria autem non solùm cadunt pili, verùm etiam cutis attenuatur & excorticatur.

De Casu capillorum in speciali. Cap. II.

IN hoc capitulo duplex insurgit intentio, vna ad præseruandum ne cadant: alia quando ceciderunt, vt renascantur. Illa quæ præseruant, sunt

ſunt ſicut myrtus,& grana eius, ladanum, myrobolani emblici,& bellirici, & chebuli, myrrha,aloe, gallæ,caules,oleum myrtinum,& maſtichinum,vinum ſtipticum,aqua myrti, planta lini combuſta cum ſemine ſuo linita cum oleo,& in radice ſalicis cum oleo eſt mirabilis proprietas in conſeruando & confortando capillos, ne cadant: & cortices nucis combuſti puluerizati mixti cũ vino ſtiptico,& oleo myrtino optimi ſunt,pręcipuè pro pueris.Et radix & folia vlmi, & ſambucus cõbuſtus cum oleo & cera confectus, & ladanum cum myrrha, & oleo myrtino,& aloe cum vino nigro, & apes combuſtæ diſſolutę cum vino nigro & oleo:& oleum de ouis, & hepar bouinum cõbuſtum. Medicinæ verò compoſitæ ſunt quę ſequũtur.

Coquantur grana iuniperi, ladanum & abſinthium, & capilli veneris cum vino & oleo myrtino,& cocta dimittãtur ſimul ſeptem diebus,deinde coquantur ad vini conſumptioné: poſtea colentur cum bona expreſsione, & de colatura vngantur radices capillorũ. Aliud. R. Corticis cannarum aduſtarũ, granorũ myrti,corticis auellanarum añ.℥.s. abſinthij,gallarum añ.ʒ ij. puluerizata cõficiantur cum oleo myrtino,& ex eis vngantur radices capillorũ.

Aliud.R. myrobolanorum emblicorum,foliorum myrti, capillorum veneris, gallarum añ.coquantur in aqua,donec fiat turbida,poſtea cum tantũdem olei myrtini coquantur, donec conſumatur dicta aqua, poſtea coletur oleum cui addatur ladani ʒ.xij.maſtichis ʒ.viij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
638/A

& coquantur cum vino, donec impinguentur, agitando ſeu terendo, deinde addatur ramidi ℥.iij. & fiat linimentum, quo liniantur radices capillorum, & eſt mirabile.

Oleum optimum præſeruans à caſu capillorum, & impetiginem penitus prohibens. R. nucum cupreſsi n°.x. abſinthij, ladani añ. ℥.j.s. trita ligentur in petia rara quod infundatur in oleo myrtino bullienti parum ſimul, poſtea dimittendo omnia ſimul vnge ex ipſo oleo radices capillorũ. Oleum de ouis non ſolùm præſeruat capillos à caſu, ſed eos, qui ceciderunt, renaſci facit.

Ad faciendum autem renaſci capillos, qui ceciderunt, & initium caluitiei, fricetur caput donec rubeat: deinde liniatur cum adipe anatis & gallinæ per noctem: deinde liniátur cum pice, nitro, maſtiche, & ladano, cum s.q. ol. myrtini. Valet etiam linitio cum ſucco vel melle anacardi, aut cum ouis formicarum, cum ol. muſcellino. Aut accipe ladani p. j. capillorum veneris p.5. tere cum vino, & vnge, quando incipit caluitium ante tempus.

Aliud ad initium caluitiei. R. ſucci extremitatum myrti humidę, ſucci oliuarum ſylueſtriũ añ. ℥. ij.s. roſarum rub. ℥. s. abſinthij ſicci ℥.ij. bulliant in lib.s. aceti vſq; ad conſumptionem medietatis: poſtea colentur, & in colatura calida infunde ladani puriſsimi ℥.ij. & dimittantur ſimul per duos dies, deinde terantur, infundendo ſuper eis modò oleum myrtinum, modò vinum ſtipticũ, continuè agitando, donec in ſubſt

in substantiam melli similem redigantur, deinde misce cum eis ramich ʒ.ij. capillorũ veneris ʒ,iij.s. vltimò aromatiza cũ ʒ.ij. galliç muschatæ & vnge, fricando prius locũ cũ panno aspero, continuando per tres dies: deinde laua caput, postea reuertere ad vngendum, vt suprà, donec sanetur. Sunt etiam alia multa ad hoc infra scripta in cap. de Alopecia. Quando autem à conualescentibus ab ægritudine cadunt capilli, ladanum cum vino & oleo rosato coque ad decentẽ vnguenti spissitudinẽ, & vnge.

Aliud. Radicem celsi excorticatam combure, coquatur cum oleo rosato & vnge.

Aliud. Lauetur caput cum lixiuio, in quo coctum sit semẽ pulicariç cum lentisco, vt in loco cõbusto oriantur pili vel capilli, terantur folia ficus, & super locũ cruda aut cocta emplastrentur. itẽ hypericonis pugillos n°.viij. maioranæ p.j. tere cum oleo ad modum mellis, & vnge.

De Alopecia & Thiria. Cap. III.

DIctum est suprà, quòd debeat prius fricari locus, vt cognoscatur à quo humore dependeat. Qui purgetur, vt decet, ante approximationem localium. Galenus primo localium curauit alopeciam à phlegmate factã, primò cum pillulis istis. R. aloes hepatici, diagridij añ.℈.ij. pulpæ colocynthidos ℈.j. mastichis, bdellij añ.ʒ.s. cum succo absinthij fiat massa pro pillulis, de quibus capiat 3. vel 5. secundum virtutem patientis pro vice, post mediam noctẽ, bis vel ter in mense. Deinde dedit hieram diacolocynthidos ʒ.iiij. in prima vice, in secũda ʒ.v.